

УДК 784.4+793.31.077-054.57(477-25)«20»

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ У ТВОРЧОСТІ ХУДОЖНІХ КОЛЕКТИВІВ
ЕТНІЧНИХ СПІЛЬНОТ М. КИЄВА

Кди́рова Інес Осербаївна – доцент кафедри музичного мистецтва,
Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
doi.org/10.35619/ucpmk.vi28.71
inesh-k@ukr.net

Стаття присвячена творчій діяльності художніх колективів етнічних спільнот м. Києва. Представники національно-культурних громад приділяють велику увагу збереженню і розвитку національного традиційного мистецтва. Дбайливо зберігаючи кращі зразки народної творчості та фольклору, репертуар художніх колективів збагачується новими творами і сучасними інтерпретаціями народних пісень й традиційних танців із використанням нової лексики рухів і композиційної техніки. Мистецтво народного танцю демонструють шанувальникам етнічної культури кращі художні колективи етнічних спільнот міста Києва.

Ключові слова: етнічні спільноти, національна культура, творча діяльність, народна творчість, фольклор, традиційна хореографія, сучасна інтерпретація народних танців.

Постановка проблеми. Демократичні перетворення в сучасній Україні стали надійним стимулом активізації національної самосвідомості етносів на шляху до збереження й примноження історичних традицій, народної художньої творчості та фольклору. Унікальність етнічного мистецтва кожного народу відтворюється в специфічному, притаманному лише для нього, поєднанні різноманітних елементів і форм. У художніх творах, витворах мистецтва та архітектури відбивається буття етносу, його прагнення і вірування. Ця творча спадщина надає можливість прийдешнім поколінням доторкнутися до історичного минулого свого народу і доповнити цю скарбницю новими зразками своєї епохи.

Творча діяльність художніх колективів етнічних спільнот України багатогранна та різноманітна. Особливе місце за мистецьким потенціалом посідають етнічні товариства м. Києва. На сучасному етапі в столиці України функціонують 52 національно-культурних товариства міського рівня і 20 – загальнодержавного, що репрезентують 36 етнічних груп населення; створено 9 центрів культур національних меншин, видається 31 газета, функціонують театри, художні колективи, вищі навчальні заклади, недільні школи. На базі національних культурних центрів розпочали своє творче життя професійні і аматорські музичні колективи етнічного напрямку, мистецька діяльність яких потребує уваги науковців-культурологів і мистецтвознавців, а також представників державного управління у сфері культури і освіти [8; 195–199].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У суспільному житті національно-культурних громад важливе місце посідає мистецький напрям. Крізь творчість художніх колективів та солістів національних товариств ми краще пізнаємо історію, культуру та ментальність етносів.

Досвід музичної народної творчості в широкому спектрі видів і жанрів вивчали А. Гуменюк, З. Василенко, А. Іваницький, В. Сокіл. Основу науково-етнографічної методики збирання та вивчення народної творчості заклали у свій час О. Аляб'єв, Ф. Колесса, К. Квітка, М. Максимович, М. Лисенко, С. Людкевич, Й. Роздольський, О. Серов. Серед фахівців, котрі присвятили своє життя дослідженню грузинської культури – відомі науковці та творчі особистості: С. Джанашія та Н. Бердзенвілі, І. Зурабішвілі, Г. Робакідзе, А. Татарадзе, П. Хучуа, Д. Джанелідзе та ін.

Практичним матеріалом для дослідження національного грузинського танцю стала професійна діяльність видатних хореографів-балетмейстерів К. Манджгаладзе, Б. Сванідзе, Ф. Сулаберідзе, О. Мхеїдзе, Р. Чанишвілі.

У книзі Д. Джавришвілі «Грузинские народные танцы» ґрунтовно розглянута хореографічна лексика та технічні прийоми виконання різних форм грузинського танцю з описом традиційних фольклорних костюмів регіонів Грузії.

На сучасному етапі збереження традицій національного мистецтва етносів України є неодмінним атрибутом високодуховного європейського суспільства, підтвердженням демократичних цінностей гармонійного існування багатонаціонального суспільства. Зростаючий інтерес до етнічного мистецтва в багатонаціональному українському суспільстві потребує більш глибокого проникнення у сферу народної художньої творчості і фольклору національних спільнот.

Метою статті є дослідження мистецького напрямку діяльності хореографічних колективів етнічних товариств, виявлення тенденцій творчого процесу (на прикладі провідних художніх колективів етнічних спільнот м. Києва).

Виклад основного матеріалу дослідження. Характерною ознакою сучасного етапу суспільного розвитку в Україні є активізація культурно-просвітницької і мистецької діяльності національних товариств. Поява численних громадських організацій етнічних спільнот обумовлена поліетнічним складом населення нашої країни.

Національні товариства нерідко виступають у формі асоціацій, культурних центрів, земляцтв та ін. Основні завдання функціонування національні громадські об'єднання вбачають, насамперед, у захисті соціальних, юридичних прав своїх членів, а також, просування передбачених статутами різних видів економічної, політичної та культурно-просвітницької діяльності, встановлення зовнішньоекономічних зв'язків. Але найбільшу увагу суспільства та науковців привертає культурно-мистецька специфіка етносів: традиційно-побутові особливості матеріальної і духовної культури, що склались у минулому, та нові культурні досягнення народу, його внесок у національну та сучасну світову культуру [8; 195-199].

Етапи еволюції етнічної культури яскраво розкривається в явищах мистецтва, де відображено суть громадського життя тієї або іншої історичної епохи й етнічної групи. Саме мистецтво концентрує в собі конкретне вираження художнього генія та прагнень народу [10]. Воно також має відповідний культурно-історичний ґрунт, на якому завдяки зусиллям творців проростають зерна нових надбань і досягнень. Зразки народної творчості в широкому спектрі видів і жанрів, що нерідко паралельно йдуть з видами і жанрами професійного мистецтва, найкращим чином підтверджує цю думку [11].

Особливе місце в багатонаціональній культурній палітрі України посідає культурно-мистецька діяльність Грузинської діаспори. Народна грузинська хореографія здобула популярність в Україні. Важливе місце у процесі збереження і поширення цієї культури посідають художні колективи національних громад. Мистецтво народного танцю демонструють шанувальникам етнічної культури кращі художні колективи грузинської спільноти в Україні, які розпочали свою діяльність у м. Києві.

Представники Грузинської діаспори приділяють велику увагу творчому вихованню молоді. У 2000 р. у Києві створена дитяча Грузинська школа-студія «Іберія», перетворена 2008 року в однойменний Грузинський культурно-освітній центр. Засновник і художній керівник закладу – заслужений працівник культури України, кавалер Ордена «Честь Грузії» – М. Сулаквелідзе.

Провідною метою створення Грузинського центру «Іберія» є сприяння процесу національної єдності, пропаганда дружби між народами України і Грузії, ознайомлення населення з грузинською культурою. На базі центру розпочав своє творче життя Ансамбль грузинського народного танцю «Іберія» під керівництвом М. Сулаквелідзе. Мистецький доробок колективу складають хореографічний фольклор Грузії в сучасній інтерпретації: танці «Осетинський», «Казбеґури», «Аджарський», «Рачинський», «Сванський», «Кавказький», «Абхазький», популярний грузинський народний парний танець «Картулі», широко відома «Лезгинка», військові танці – «Хорумі» та «Ханджлурі» з кинджалами, обрядові композиції у виконанні творчої молоді.

Відомий своїми професійними досягненнями ще один творчий колектив Грузинської діаспори. 2001 р. у Києві на базі культурно-просвітницького центру «Дружба» створений Ансамбль грузинського народного танцю «Іберієлі» та дитячий хореографічний ансамбль «Оцнеба».

Завдяки копіткій праці і ентузіазму художнього керівника колективу – заслуженого діяча мистецтв України М. Ломсадзе, ансамбль здобув популярність в країні і з успіхом презентує грузинську культуру широкому загалу шанувальників [7; 25]. Ансамбль є лауреатом багатьох міських, республіканських і міжнародних фольклорних конкурсів та фестивалів. Репертуар ансамблю містить хореографічний фольклор Грузії: «Парца», «Давлурі», «Картулі», «Ачарулі», «Шехведра мташі», «Жіночий Хорумі», «Нарнарі», «Рачулі», «Хевсурулі», «Старий Тбілісі», «Симді» [4].

Поряд із відомими народними танцями «Іберієлі» має в репертуарі сучасні постановки М. Ломсадзе, а також і авторські композиції «Зустріч у горах», «Самані», «Кавказький», створені хореографами ансамблю з використанням нових елементів сучасної хореографії, що додають художньо-емоційних рис.

У кожному регіоні Грузії, своя манера виконання танців – особливий танцювальний «діалект». Так, різняться кахетинський, карталінський, рачинський, сванський, мингрельський, імеретинський, гурійський, аджарський, мтиульський танці [3; 4].

Сучасна інтерпретація відомих народних танців «Мтіулурі» (Гірський), «Ханджурулі» (танець із кинджалами), «Мхедрулі» (танець вершників) має свої особливості: багаторазове збільшення кількості виконавців, прискорення темпу та постійна зміна ритму, вдосконалення грузинських прийомів з акцентом на класичну танцювальну техніку і їх вільне комбінування, лінійна розстановка танцювальної маси на сцені й повністю розрахований, добре збалансований загальний малюнок танцю, чіткий поділ солістів і масовки за балетним принципом [7; 26-28].

У процесі інтерпретації відомі хореографічні композиції набувають нових форм і лексичних новоутворень. У грузинських танцях, особливо в жіночих, виразність пластики рук та пальців зосереджують на собі найважливіші художньо-емоційні акценти. Збагачення танцю новими рухами потребує від балетмейстера досконалого володіння національною танцювальною лексикою і високого художнього смаку для відтворення потрібного стилю і жанру.

Велике значення у народно-сценічному танці має хореографічна лексика – окремі рухи, пози, з яких складається малюнок танцю. Зазначена лексика виникає на основі узагальнення й специфічного перетворення виразних рухів людини. Протягом багатьох століть вона накопичувалася, удосконалювалася й шліфувалася. Хореографічна лексика вивчається в балетних школах, складаючи основу формування професії танцівника й розвитку його здібностей. Самі по собі елементи лексики не є носіями певного образного змісту, але володіють спектром виразових можливостей, що реалізуються в конкретному контексті танцю. З послідовності й взаємозв'язку елементів хореографічної лексики складається хореографічний текст, що втілює змістовний образ [1; 86].

Конструктивні лексичні новоутворення вживаються у численних танцювальних композиціях і разом з іншими рухами сприймаються як традиційні. Важливе значення у процесі інтерпретації мають стилістичні новоутворення, потрібні постановнику для певного хореографічного тексту. Метою їх застосування є досягнення наступних цілей: відтворити ту чи іншу типову рису характеру людини, розкрити ідейно-тематичну спрямованість твору, звернути увагу глядачів на суттєву деталь і, таким чином, зафіксувати всю постановку у своїй пам'яті. І хоча такі рухи не набувають великої популярності і мало дають для збагачення лексики загалом, їх роль важлива, вони допомагають вирішити головне завдання – розкрити ідейно-художній задум автора мистецького твору [2; 60].

Активним творчим життям живе Ансамбль традиційного корейського танцю «Тораді» Корейського культурного центру в м. Києві. З 2000 р. художнім керівником колективу є М. Лі – відома актриса театру «Дивний замок», режисер і педагог. Метою створення ансамблю стало бажання учасників колективу ознайомити українського глядача з яскравою і самобутньою культурою країни ранкової свіжості – Кореї [9; 378-379].

Традиційний корейський танець можна розділити на «придворний» і народний танці. Статичні, граціозні рухи «придворного» танцю відбивають красу емоційної стриманості. На противагу цьому корейські народні танці є відбитком побуту, праці та вірувань місцевого населення.

У захоплюючій і романтичній манері традиційні корейські танці відтворюють щирі почуття корейського народу. До народного танцю належать сільський танець, танець у масках і шаманський танець. Розуміння корейської традиційної музики і танців допомагає краще зрозуміти саму Корею.

За національною традицією ансамбль «Тораді» має жіночий склад. Танцівниці в яскравих національних костюмах із величезними віялами, прикрашеними корейськими візерунками, рухаються у супроводі етнічної мелодії, створюючи на сцені унікальні композиції. Деколи вони на мить завмирають, і перед глядачами постають майже намальовані картини юних красунь у граціозних позах. «Танок із віялами» – улюблена композиція артистів ансамблю. В репертуарі «Тораді» понад 20 хореографічних композицій. Серед них – «Імператорський танок із рукавами». Історія танцю сягає глибокої давнини, але вміння берегти найкращі традиції у творах мистецтва допомогло донести до нашого часу красу національного корейського танку [9; 379-380].

Учасниці колективу не зупиняються на досягнутих успіхах і вдосконалюють свою професійну майстерність за допомогою провідних хореографів із Південної Кореї, які приїзять працювати з ансамблем на замовлення Корейського культурного центру.

Мистецтву імператорського танцю учасниці ансамблю вчилися у кращих майстрів східної хореографії, перебуваючи на стажуванні в Національному Сеульському театрі. Так, у репертуарі колективу з'явилися сучасні інтерпретації імператорських танців хореографа-постановника Со Чі Ні: «Танець квітів» і «Хваганму» (Танок квіткових корон).

Пишні костюми і неквапливі мелодії передають урочистий настрій танцю. Відповідно до етикету імператорського двору, руки танцівниць укриті довгими, білими рукавами, а голови красунь прикрашають високі фігурні зачіски з традиційними прикрасами – шпильками «пінйон», виробленими з золота, срібла, нефриту та коралів. На чорному смоляному волоссі танцівниць закріплені білосніжні квіти лотосу. Лотос у Кореї шанують як символ створення життя, процвітання, звільнення від страждання. Мотиви лотоса в корейських прикрасах символізують чистоту і цнотливість, оскільки вважалося, що хоча лотос росте в мулі, на болоті або в ставку, він завжди залишається чистим. У релігійних корейців лотос символізує відродження, визначає нерозривний зв'язок між символами життя – сонцем і водою, а також є ознакою благородної бідності і піднесеної самотності.

Танцювальні композиції ансамблю «Тораді» виконуються у супроводі традиційної корейської музики «*кугак*», що має загальнокультурні коріння з музичним мистецтвом Китаю та Японії. Кугак розподіляється на дві основні категорії: *минсогак*, або народна музика, та *чонгак* – музика для вищих верств корейського суспільства.

Танок «*Пуче-чум*» хореографа-постановника Лім Хі Джонга відтворює калейдоскоп химерних образів. Граціозні рухи танцівниць з яскравими віялами підкреслюють вишуканість стилю придворної музики «чонгак». Особливість його полягає в тому, що мелодія має медитативний характер, виконується в дуже повільному темпі і спрямована на інтелектуально-філософське відчуття образів. Музичні акценти співпадають із ритмом дихання, кожний звук лунає не менше трьох секунд. Корейський «чонгак» виконувався для високої знаті імператорського оточення. Тому і образи танцівниць, і танцювальні рухи мають вишукану гармонію, притаманну культурі Сходу.

У репертуарі ансамблю «Тораді» є зразки традиційного фольклору, один з яких – танець «*Чанго-чум*» (хореограф-постановник – Со Чі Ні) передає запальний характер і оптимізм сільських свят. Цей старовинний корейський танець виконується під акомпанемент перекинутого через плече барабана у формі пісочного годинника [9; 380-381].

Особливе місце в традиційному корейському мистецтві посідає шаманський танок. Шаманізм – найдавніше вірування, що зародилося на зорі первісної історії Кореї. Шаманісти одухотворяли видиму природу, населяючи безліччю духів і демонів все живе і неживе на землі, будь-то скелі, дерева, гори, струмки або небесні тіла. Для корейця, що дотримується традиційного способу життя, шаманізм – це релігія страху і забобонів, тоді як для сучасного покоління це барвистий, видовищний елемент національної культури. Шаманський обряд з його численними заклинаннями для вигнання злих духів знайшов відображення у театралізованих виставах із музикою і танцями.

У репертуарі ансамблю «Тораді» успіхом користується хореографічна композиція «Сам-бук», що бере свій початок від шаманських традицій і виконується під бій трьох барабанів. Експресивні рухи, ритмічне розмаїття в динаміці хореографічного малюнку є відображенням сили духу корейського народу в прагненні до перемоги добра і світла.

Незвичайний національний колорит має танок із ножами «Кальчум». Зачаровують плавні рухи танцівниць у виконанні шаманського ритуалу й унікальна техніка володіння ножами, що вишукано і гармонійно поєднує агресію і витонченість.

Поява більш складних релігій, зокрема даосизм, конфуціанство і буддизм, не призвели до повної відмови від вірувань і обрядів шаманізму, який і досі є глибинною основою релігійних вірувань корейців, невід'ємним елементом національної культури.

Крім традиційних корейських танців ансамбль «Тораді» поповнює свій репертуар новими сучасними композиціями. Авторський танець «Аріранг» керівника і балетмейстера колективу Марини Лі гармонійно поєднав традиційні рухи корейських танців і сучасне хореографічне мистецтво. Танок виконується з ліхтариками. Містична музика і вогники, що виринають із темряви, неначе закликають у світ душевної рівноваги і краси.

Багаторічна творча праця ансамблю «Тораді», удосконалення професійної майстерності допомогли колективу здобути популярність серед численних шанувальників етнічної культури. Ансамбль «Тораді» прикрашає тематичні свята відомих корпорацій – LG, Samsung, Wrigley's, Лукойл, Ssang Yong, має виступи у шоу-програмах телеканалів, зокрема «Новий канал!», 1 + 1, М-1, О-TV, Київ, Перший Національний, а також брав участь у відео кліпі «Іноземець» В. Меладзе.

Ансамбль «Тораді» є лауреатом і дипломантом всеукраїнських фестивалів «Всі ми діти твої, Україно», «Фольклорама», «Кореада», Міжнародного фестивалю «Калинове літо на Дніпрі», Міжнародного танцювального конкурсу «Веселкова Терпсіхора».

Висновок. Народну творчість та фольклор етносів України зберігають художні колективи національно-культурних громад. Досліджуючи творчість відомих хореографічних колективів національних товариств, маємо зробити висновок, що в процесі творчої діяльності на базі сталих традицій народного танцю формуються нові оригінальні обробки та інтерпретації хореографічних композицій. У творчих пошуків виникають нові лексичні знахідки, що збагачують і доповнюють національний колорит традиційних танців, визначаючи тим самим новітній етап розвитку етнічної хореографії. Дослідження цієї сфери народної творчості етносів допоможуть виявити цікаві особливості сучасного періоду розвитку хореографічного мистецтва етнічних спільнот в Україні.

У жовтні 2017 р. в Києві заснована «Асоціація діячів етнічного мистецтва», членами якої стали майстри мистецтв України та творча молодь. Асоціацію очолила заступник голови Ради національних спільнот України, заслужена артистка України І. Кдинова. Відома співачка і громадський діяч об'єднала у творчому процесі провідних митців і кращі художні колективи

етнічних товариств. Всеукраїнський фестиваль «Мистецька палітра етнічних спільнот України» за участі художніх колективів і солістів етнічних спільнот, засновником якого є автор цієї статті, став яскравою сторінкою в культурному житті країни.

Таким чином, процес збереження та розвитку національної культури етнічних громад має позитивні тенденції в сучасній демократичній Україні, і активно триває, знаходячи нові реалії художнього перевтілення.

Список використаної літератури

1. Амиранашвили Ш. Я. История грузинского искусства. М., 1950. 214 с.
2. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю Київ, 1996. 494 с.
3. Гварамадзе Е. Л. О некоторых специфических особенностях грузинского народного танца. М. : Наука, 1964. 7 с.
4. Джавришвили Д. Грузинские народные танцы. Тбилиси, 1975. 279 с.
5. Кдинова І. О. Мистецтво народного грузинського танцю в сучасній інтерпретації хореографічних колективів етнічних громад м. Києва. *Молодий вчений*. 2017. № 10. С. 272–276.
6. Кдинова І. О. Традиції і новаторство в творчій діяльності хореографічних колективів грузинських товариств м. Києва. *Імідж сучасного педагога : електронне наукове видання*. 2017. № 5. С. 25–28.
7. Культура і побут населення України: Навч. посіб. Вид. 2-е доп. і перероблене. Київ, 1993.
8. Kdyrova I. O. Ethnicity as a factor of cultural organization of multinational Ukrainian society *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. Київ, 2014. № 2. 326 с. С. 195–199.
9. Kdyrova I. O. National Korean Art community in the cultural diversity of ethnic groups Ukraine. *Економіко-культурологічне позиціонування України в світовому глобалізованому просторі: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Кошице, 14-15 лют., 2016 р.), Ч. 2. Кошице, 2016. С. 378–381.
10. Енциклопедія етнокультурознавства. Ч. I: Особа, нація, культура. Кн. I. Київ, 2000; Ч. I. Кн. II. Київ, 2001; Ч. I. Кн. III. Київ, 2001; Ч. II: *Культура і мистецтво в етнонаціональному вимірі*. Київ, 2001.
11. Етнічна спільнота. *Енциклопедія етнокультурознавства: понят.-термінол. інструментарій, концептуал. підходи / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв*. 2-е вид. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України : Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв, 2001. Ч. 2; [редкол.: Римаренко Ю. (гол.) та ін.]. *Культура і мистецтво в етнонаціональному вимірі*, кн. 1 : «Н-Я», 2001. С. 211–213.
12. Макачук С. Етнічна історія України. Київ : Вікар, 2008. 471 с.

References

1. Amyranashvily Sh.Ia. Ystoryia hruzynskoho yskusstva. M., 1950. 214 s.
2. Vasylenko K.Iu. Leksyka ukrainskoho narodno-stsenichnoho tantsiu Kyiv. 1996. 494 s.
3. Hvaramadze E. L. O nekotorykh spetsyfycheskykh osobennostiakh hruzynskoho narodnoho tantsa. M. Nauka, 1964. 7 s.
4. Dzhavryshvily D. Hruzynskye narodnye tantsy. Tbylysy, 1975. 279 s.
5. Kdyrova I. O. Mystetstvo narodnoho hruzynskoho tantsiu v suchasniy interpretatsii khoreohrafichnykh kolektyviv etnichnykh hromad mista Kyieva. *Molodyi vchenyi*. 2017. № 10. S. 272–276.
6. Kultura i pobut naselennia Ukrainy: Navch. posibnyk. Vyd. 2-e dop. i pereroblene. Kyiv, 1993.
7. Kdyrova I. O. Tradytzii i novatorstvo v tvorchii diialnosti khoreohrafichnykh kolektyviv hruzynskykh tovarystv mista Kyieva. *Imidzh suchasnoho pedahoha : elektronne naukovye vydannia*. 2017. № 5. S. 25–28.
8. Kdyrova I. O. Ethnicity as a factor of cultural organization of multinational Ukrainian society *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*: nauk. zhurnal. K. 2014. № 2. 326 s. S. 195–199.
9. Kdyrova I. O. National Korean Art community in the cultural diversity of ethnic groups Ukraine. *Ekonomiko-kulturolohiichne pozytsionuvannia Ukrainy v svitovomu hlobalizovanomu prostori*: materialy I Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii (m. Koshytse, 14-15 liutoho, 2016 r.), Ch. 2. Koshytse, 2016. 250 s. S. 378–381.
10. Entsyklopediia etnokulturoznavstva. Chastyina persha: Osoba, natsiia, kultura. Knyha persha. Kyiv, 2000; Chastyina persha. Knyha druha. Kyiv, 2001; Chastyina persha. Knyha tretia. Kyiv, 2001; Chastyina druha: Kultura i mystetstvo v etnonatsionalnomu vymiri. Kyiv, 2001.
11. Etnichna spilnota // Entsyklopediia etnokulturoznavstva: poniat.-terminol. instrumentarii, kontseptual. pidkhody / Int derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy, Derzh. akad. keriv. kadriv kultury i mystetstv. 2-e vyd. Kyiv : Int derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy : Derzh. akad. keriv. kadriv kultury i mystetstv, 2001. Ch. 2; [redkol.: Rymarenko Yu. (holova) ta in.]. *Kultura i mystetstvo v etnonatsionalnomu vymiri*, kn. 1 : «N-Ya», 2001. S. 211–213.
12. Makarchuk S. Etnichna istoriia Ukrainy. Kyiv : Vikar, 2008. 471 s.

СОХРАНЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНЫХ ТРАДИЦИЙ В ТВОРЧЕСТВЕ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ КОЛЛЕКТИВОВ ЭТНИЧЕСКИХ СООБЩЕСТВ КИЕВА

Кдырова Инеш Осербаевна – доцент кафедры музыкального искусства,
Киевский национальный университет культуры и искусств,
г. Киев

Статья посвящена творческой деятельности художественных коллективов этнических сообществ г. Киева. Представители национально-культурных общин уделяют большое внимание сохранению и развитию национального традиционного искусства. Бережно сохраняя лучшие образцы народного творчества и фольклора, репертуар художественных коллективов обогащается новыми произведениями. В современных интерпретациях народных песен и традиционных танцев используется новая лексика движений и композиционной техники. Искусство народного танца демонстрируют поклонникам этнической культуры лучшие художественные коллективы этнических сообществ города Киева.

Ключевые слова: этнические сообщества, национальная культура, творческая деятельность, народное творчество, фольклор, традиционная хореография, современная интерпретация народных танцев.

PRESERVATION OF NATIONAL TRADITIONS IN THE CREATIVE ACTIVITY OF ART GROUPS OF ETHNIC COMMUNITIES OF KYIV

Kdyrova Inesh – Associate Professor at the Department of Musical
Art of the Kiev National University of Culture and Arts,
Kiev

The article is devoted to creative activity of artistic groups of ethnic communities of the city of Kyiv. Representatives of national-cultural communities pay great attention to the preservation and development of national traditional art. By carefully preserving the best examples of folk art and folklore, the repertoire of artistic groups is enriched with new works and modern interpretations of folk songs and traditional dances, using the new vocabulary of movements and compositional techniques. The arts of folk dance show the admirers of ethnic culture the best artistic collectives of ethnic communities of Kyiv.

Key words: ethnic communities, national culture, creative activity, folk art, folklore, traditional choreography, modern interpretation of folk dances.

UDC 784.4+793.31.077-054.57(477-25)«20»

PRESERVATION OF NATIONAL TRADITIONS IN THE CREATIVE ACTIVITY OF ART GROUPS OF ETHNIC COMMUNITIES OF KYIV

Kdyrova Inesh – Associate Professor at the Department of Musical
Art of the Kiev National University of Culture and Arts,
Kiev

The aim of the article is devoted to creative activity of artistic groups of ethnic communities of the city of Kyiv. Representatives of national-cultural communities pay great attention to the preservation and development of national traditional art. By carefully preserving the best examples of folk art and folklore, the repertoire of artistic groups is enriched with new works and modern interpretations of folk songs and traditional dances, using the new vocabulary of movements and compositional techniques.

Research of methodology. The object of our research is the latest stage in the development of ethnic choreography in Ukraine, an analysis of contemporary trends in the creative process on the example of the leading artistic collectives of ethnic associations in the city of Kyiv. The subject of the research is the artistic groups of the national communities of Kiev and their creative activity. Among the methods we use in our study: Empirical method – accumulation of actual material, comparison of individual parameters and aggregate features of the objects under study, observation of the dynamics of the development of genre varieties and the establishment of differences and similarities between them; Theoretical method – aimed at studying art criticism and scientific literature, normative documents on the subject; Historical method – an analysis of historical processes in society and cultural and artistic space; Analytical method – analysis of history, literature, events, factors of influence on the activity of the subject in the artistic space.

Results. Folk art and folklore of ethnoses of Ukraine are kept by artistic groups of national-cultural communities. Investigating the work of famous choreographic teams of national societies, we must conclude that in the process of creative activity, based on the constant traditions of folk dance, there are new original processing and interpretation of choreographic compositions. In the creative search there are new lexical finds that enrich and complement the national coloring of traditional dances, thus defining the latest stage in the development of ethnic choreography. Studies of this sphere of folk art of ethnic groups will help to find interesting features of the modern period of development of choreographic art of ethnic communities in Ukraine.

In October 2017, a creative association «Association of Ethnic Arts» was founded in Kyiv, the members of which were the masters of arts of Ukraine and creative young people. The Association was headed by Deputy Chairman of the Council of National Communities of Ukraine, Honored Artist of Ukraine, Inesh Kdyrova. A well-known singer and public figure combined in the creative process of leading artists and the best artistic groups of ethnic societies. All-Ukrainian festival «Art palette of ethnic communities of Ukraine» with the participation of art groups and soloists of ethnic communities, the founder of which was made by Inesh Kdyrova, became a bright page in the cultural life of the country. Thus, the process of preserving and developing the ethnic culture of ethnic communities has positive tendencies in modern democratic Ukraine, and is actively continuing to find new realities of artistic reincarnation.

Novelty. The novelty of the article is a detailed analysis of the peculiarities of the creative process of artistic groups of ethnic communities, the discovery of spiciness and dynamics of artistic activity at the present stage.

Key words: ethnic communities, national culture, creative activity, folk art, folklore, traditional choreography, modern interpretation of folk dances.

Надійшла до редакції 28.11.2018 р.

УДК 687.016:[050.486:338.4:391

ПРЕЗЕНТАЦІЯ СТИЛЬОВИХ НАПРЯМІВ У ДИЗАЙНІ ОДЯГУ НА СТОРІНКАХ FASHION-ВИДАНЬ

Наку Анастасія Валеріївна – аспірантка, Київський національний
університет культури і мистецтв, м. Київ
doi.org/10.35619/ucpmk.vi28.72
anastasia.naku10@gmail.com

Розглядаються стильові напрями в дизайні одягу, що презентуються на сторінках сучасних fashion-видань. Подається історія становлення, що представлена у хронології від давнини до сучасності, причини популярності fashion-видань та їх вплив на формування модних тенденцій. Акцентується дослідницька увага на сучасних виданнях fashion-індустрії («Collezioni», «Vogue», «Harper's Bazaar», «L'Espresso», «Burda Moden»). Fashion-видання позиціонуються як транслятори модних тенденцій та стають частиною історії костюма, знайомлять читача із захоплюючим світом моди, виступають у ролі експерта, задаючи тон дизайнерам і надихаючи їх своїм баченням і матеріалами на створення нових колекцій.

Ключові слова: індустрія моди, модний продукт, стиль, fashion-ринок, модні тенденції, жіночий журнал.

Актуальність проблеми. Серед глобальних секторів креативної діяльності виділяють fashion-індустрію. Цей підсектор є відносно невеликим, але достатньо перспективним для інтеграції у міжнародний ринок. Сьогодні дизайн, включаючи дизайн одягу, є важливим інструментом економічного розвитку. В цьому контексті аналіз основних тенденцій та стильових напрямів у дизайні одягу є перспективним напрямом і досліджень, і розвитку національного культурного продукту. Однак, попри здобутки у дизайні та опис стилів в одязі, залишається ще багато прогалин у дослідженні жіночого костюму в колекціях європейських дизайнерів ХХІ ст.

Важливим завданням є опис та систематизація базових стилів (авангардний, класичний, романтичний, спортивний, фольклорний), причини їх виникнення та прояв у колекціях жіночого одягу європейських дизайнерів початку ХХІ ст. Одним із важливих кроків у висвітленні заявленої теми є й аналіз сучасних fashion-видань. Усе вищенаведене й становить актуальність дослідження.

Мета статті полягає у виявленні основних аспектів формування та розвитку fashion-видань (від давнини до сучасності у контексті соціально-культурних процесів). У статті вперше стильові напрями у дизайні одягу розглядаються в контексті історичного розвитку fashion-видань. Акцентується увага на сучасних виданнях fashion-індустрії.

Аналіз публікацій. Основою даного дослідження є джерела, в яких проаналізовано процес становлення поняття «стиль» (Т. Адорно, Ю. Боров, О. Вальцель, Г. Вельфлін, В. Виноградова, І. Вінкельман), формування fashion-видань (М. Кондратьєв, Е. Кондрашева, Л. Пориваєва, Д. Раєва).

Попри значний доробок поза дослідницькою увагою залишився аналіз змін, що відбувалися з жіночими журналами моди («Collezioni», «Vogue», «Harper's Bazaar», «L'Espresso», «Burda Moden») у контексті соціально-культурних і мистецьких процесів.

Виклад матеріалу дослідження. Модні журнали з моменту своєї появи і до сьогодні передають еталони жіночої краси і основні риси стилю епохи. За рахунок того, що видання цього типу є основними трансляторами модних тенденцій, з часом вони стають частиною історії костюма. Зовнішній вигляд і зміст видань про моду за рахунок технічного прогресу і специфіки кожного історичного періоду неодноразово змінювалися з плином часу.

З огляду на мету дослідження варто згадати історію становлення жіночих журналів.

Перші прототипи модних журналів з'явилися в Стародавньому Римі. Глиняні ляльки висотою майже 25 см розмальовувалися відповідно до римської моди і пересилалися в провінцію з метою інформування населення про нові віяння в пошитті костюма. Наприкінці ХІІ ст. в Іспанії стали видавати книги-рекомендації для жінок і чоловіків, що стежать за модою. Видання роз'яснювали принципи створення модного туалету, містили ілюстрації і керівництво з шиття. Оскільки іспанські книги про моду мали тривалий період підготовки до випуску, вони демонстрували модні тенденції зі значним запізненням.